

IZHAJA VSAK ČETRTEK

Naročnina:	ITALIJA	10.00	5.20	2.00
	INOZEMSTVO	18.20	9.10	4.00

Uredništvo in upravnstvo: Trst, Via Maiolica 10-12. Telefon 1590. Uradne ure za stranke ob ponedeljkih in petkih od 10-12. Oglasi: Za vsak mm visočine ene kolone v širini 63 mm: finančni oglasi 1 L, osmrtnice, zahvale, poslana, vabila 80 cent, trgovski, obrtniški oglasi 60 cent. Plača se vnaprej. Posamezni izvod 20 cent.

DELLO

Glasiło Komunistične stranke Italije

Po vsem svetu bo razrednozavedni proletariat praznoval Prvi majnik. Praznoval ga bo s pregledom bojnih vrst, z zbiranjem svojih sil za končni naskok na kapitalistično trdnjavo.

Pripravljajmo se tudi mi. Razmišljajmo, krepimo naše vrste!

Prvi maj bodi dan prisege, da se hočemo boriti do zadnjega vzdihaja za svobodo, za komunizem!

Ne uklene se proletarske misli, ne uniči se vere v našo zmago!

Proletariat vseh kapitalističnih držav je pod strašnim pritiskom črne reakcije in buržoaznega nasilja. V Italiji sta se črna reakcija in z njo združeno nasilje razpasla do neskončnosti. Zato preživlja italijanski proletariat svojo najtežjo in najžalostnejšo uro. Uro udarnosti in obupa; uro ponižanega, žaljenega in usuznjenežnega junaka, ki si komaj upa verovati, da je za temnimi oblaki sonce, ki bo meglo razpršilo, ogrelo se svojimi toplimi žarki srca in duše, vnelo v njih nov plamen hrepenja in boja in oživel vero v zmago, ki ne more, ki ne sme izostati.

Težka in grenka je ta ura. Imeli smo boje in imeli smo poraze. Zmagali komaj toliko, da so verniki skrali iz njih prepričanje, da so zmage vendarle mogoče in da je vreden vsakih žrtv boj, ki odpira proletariatu vrata v svobodo, ne človečansko življenje, ki ustvarja iz sužnjev proste, družbi koristne delavce in uničuje polagoma a z gotovostjo stavbo zasebne lastnine iz katere izhajajo vse krivice, vsi zločini in vse zlo, ki se ga je nakopilo toliko, da je zares junak komur se posreči, da ostane v tej družbi... človek.

Ali so danes zmage za vedno za nami?

Težka in grenka je ura, ki v njej živimo. Imeli smo svoje hiše in svoja zbirališča. Požgali so jih. Imeli smo svoja društva, svoje organizacije in so jih pokončali. Imeli smo svobodo združenja, svobodo besede in svobodo mišljenja. Imeli smo svoje bogate časopise in svoje revije in smo imeli proste ljudi, ki so obdelavali z navdušenjem naše polje. Za svobodo so nas osleparili. Časopise in revije so nam prepovedali in ljudi, naše ljudi so pozapirali in so jih pobili. Delavske organizacije niso več v stanu, da bi vršile svojo kontrolo nad gospodujočim razredom. Delavci in kmetje so tako izročeni na milost in nemilost delodajalcev, brez podpore in obrambe. Ne sme se več stavkati, ne sme se več križati rok. Treba je delati za vsako ceno tudi kadar hoče delodajalec izvršiti nad delavci nove krivice in jim vzeti še ono trohico pravice, ki jih vihar črne reakcije ni še odnesel. Od meseca oktobra 1922. sem je bil italijanski proletariat prisiljen, da obupno in udano opazuje kako se teptajo pridobitve njegovega tridesetletnega boja, kako se žali njegov čut in njegov ponos in kako se rušijo vse njegove najlepše razredne tradicije.

Pa ni bilo še dovolj. Reakcija ne pozna pardaona in zastoj bi iskali v njenih vrstah plemeniti čustva. Zakon kaznuje strogo one, ki se pregreše zoper zasebno lastnino. Kaznuje najstrožje one, ki jih hočejo odpraviti. Vlada, ki je prizadajala proletariatu toliko gorja na gospodarskem polju je začutila potrebo pljuvati tudi na proletarske ideale. Suženj nima, ne sme imeti idealov. Zato je z dekretom odpravila praznovanje Prvega majnika. Odpravila je tradicionalni in najlepši praznik dela, simbol delavske sile in simbol mednarodnega proletarskega bratstva.

Ali je mogoče nadomestiti ta dan z drugim?

Ni mogoče. Pravico do praznovanja Prvega majnika si je izvojeval proletariat v težkih bojih. Ni se boril zanj zato, da pomnoži za en dan število svojih prostih dni. Ni se boril zanj da podaljša za štiriindvajset ur čas svojega počitka. Prvi majnik ni bil in ne sme biti običajni dan počitka. Z njim ni hotel proletariat doseči materialno pridobitev marveč idealno in fakatično priznanje svoje sile in je hotel izraziti v njem visoko idejo mednarodne proletarske solidarnosti.

To priznanje in to visoko idejo ti hotela ponižati vlada, ki je izdala dekret po katerem je praznovanje Prvega majnika prepovedano.

Reakcija, ki danes vlada nad nami si torej misli, da ji je dovolj, ne vse, da je vsega mogoča. Ni to prvič, da si je reakcija vplela v glavo tako misel. Ni prvič, ko si doraščijujejo močготci, da so proletariatu premagali za vedno in ga za vedno usuznjili. Reakcija ne pozna plemenitih čustev, ne prizna nasprotju nobenih pravic, nobenih idealov. Ker se teh idealov boji bolj kot vsakega drugega orožja in ker bi rada dokazala mednarodni javnosti, da ni uklonila le teles marveč tudi duše in si jih pridobila na svojo stran.

Protidelavska politika italijanske vlade

Italijanska vlada in njeni zagovorniki se trudijo dokazovati v besedah da ni protidelavske. Zastonj je pa vse njihovo besedjenje ko govore dejstva čisto drug jezik, ki je delavcem bolj razumljiv. Ker je fašistska vlada izdala odlokov, vsi so naperjeni proti delavcem in njihovim pridobitvam.

Najnovejši protidelavski odlok je ta, ki prepoveduje praznovanje prvega majnika. Mesto prvega majnika je določen kot delavski in državni praznik dan 21. aprila t. j. obletnica ustanove Rima. S tem si mislijo rimski močgotci da bodo izkoreninili iz delavskih prstij pomen majniškega dne. Ker ima vlada na razpolago vsa državna oborožena aparati, je verjetno, da bodo delavci na letošnji prvi maj po večini delali. Nič ne pa jim ne bo mogel prepovedati, da ne bi praznovali tega dne bodisi na privatnih sestankih, bodisi tiho v svojih duh in sami med seboj.

Kljub temu so se izjavili delavci v mnogih krajih in celo oni delavci, ki so organizirani v D'Ammunicevskih organizacijah, da bodo ta delavski dan praznovali. Tudi republikanska stranka je sklenila praznovati prvi maj v kolikor bo mogoče.

Položaj Sovjetske Rusije

Izcrp govora Kamenjeva na X. vserském kongresu Sovjetov

To leto prihajamo v ustvarjajočo epoko revolucije in dolžnost voditeljev prve proletarske države je, da privedejo delavce in kmetijske mase preko vseh težkoti in zaprek.

Ne smemo pozabiti, da je bila meščanska vojna, tako ostru ravno radi tega, ker je mednarodna buržoazija pomagala ruski, s katero bi, ako bi ostala sama, vojna trajala še nekaj mesecev. Na daljnem vzhodu so utihnila topovi tujih okupatorjev šele pred kratkim in šele sedaj, ko smo ga znova osvojili, lahko rečemo, da so delovne mase združene od Vladivostoka do Balkana, od Batuma do Petrograda, od Odesa do Arhangelska pod rdečo sovjetsko zastavo, ter da je ustvarjen prvi in temeljni pogoj mirnemu delu stvarjenja.

Ujedinjeni smo, ali to jedinstvo zahteva strogo državni okvir. Ena izmed nalog X. kongresa bo, da reši vprašanje osnove sovjetske države zvezne države.

Naša zveza bo zveza kadušne svet še ni videl. Na razvalinah caristične Rusije se snuje zveza, ki temelji na enakopravnosti in na priznanju prava vsaki naciji in na čiststvenosti gospodarskih interesov.

Druga naša naloga je utrditev zunanjega političnega položaja.

Mi potrebujemo miru. Na konferencah v Genovi in Haagu je izgledalo, da pride do uspešne pogodbe. A cena je bila taka, da smo jo morali odbiti. Konferenca v Genovi in Haagu so skrahalile, ker so naši delegati izstali od vsake nadaljnjee koncesije.

Danes, po preteklu skoro pol leta, lahko rečemo: Ne samo, da naše koncesije ne razširimo, marveč ne bomo niti ponudile izpolnili. Naš položaj se vsak dan jaci, a neprijateljske vrste vsak dan slabijo.

Rapalski dogovor z Nemčijo je prvi, ki ga je premagala meščanska država pod jermom zmagovalca podpisala s sovjetsko republiko. Sovjetska Rusija, obkoljena od sovražnikov, je bila prisiljena, da da maksimalne koncesije.

Buržoazije, kot razred ki propada, posejda vrlo slab zgodovinski pogled ali vseeno ni tako neumna, da ne bi se nekaj naučila od dejstva, da Sovjetska Rusija obstoja že pet let. Tako se v Ameriki opazja gotovo izpremenbo v gledanju na Rusijo. Grupa senatorjev kot n. pr. Borah in La Follette, ki drugič doma nemilostno preganjajo komuniste, je zahtevala fakatično priznanje sovjetske Rusije.

Buržoazija ne more biti brez Rusije. Ona ne more biti celo niti brez Rusije, koja odklanja plačilo dolgov. Čeravno je to porazno zanj, mora zapadni kapitalizem priznati, da je tako. On dnevno slabši in propada. Eden izmed dokazov je tudi konferenca v Lousanni, katera nam je pokazala kaj imamo pričakovati od onih metod reševanja internacionalnih problemov, ki jih uporabljajo diplomati imperialističnih držav. Sklenili smo dogovore s Čehoslovaško, Švedsko in Norveško dočim smo dogovore z Italijansko vlado odklonili, ker nismo bili več v stanu, da bi morali pristati na vse one pogoje, katere so nam diktili rolj patentirani diplomati "civiliziranih dežel".

Tako dolgo, dokler se Turki borijo proti imperializmu smo mi njihovi prijatelji. In ravno radi tega se je konferenca v Lousanni pretvorila končno v odkrit dvoboj med sovjetskimi republikami in Anglijo, katera je turkom stavila težke pogoje. Neumnost je torej, ko Miljukov piše v nekem članku, da je naše stališče na konferenci bilo turško a ne rusko. Samo ob sebi se razume, da mi priznamo važnost Črnega morja in ožin za Rusijo! Toda mi vidimo tudi, da je otvoritev ožin vojnim ladjam samo raztegnjen bodajo vojne, a proti temu, varujot interese avtorne Turcije proti svetovnim imperializmom, sčeti tudi interese ruskega delovnega roda.

Najnovši slučaj je sledeči: Naprnilka pri manevriranju na današnjem kolodvoru je prinesla s odkritju topov, ki so bili skriti v vagonu. Po vzornem listu bi moral vagon vsebovati stroje za obdelovanje lesa. Blago je bilo deklarirano v tranzitu za neko balkansko državo. Strokovnjaki, katerih je poslalo vojno ministrstvo na lice mesta, so ugotovili, da se gre za dva tova Skoda, model 1914. Ni bilo še mogoče identificirati pošiljatelja in prejemnika.

Nekateri zahtevajo, da prihaja to orožje iz Beograda, ter da je namenjeno za ogrske reakcionarce. Policija je megla le ugotovila, da je bil vagon naložen v Hall-u na Tirolskem.

Slika trgovine

Leta 1914. je znašal trgovski promet 4.200.000.000, leta 1921. 600 milijonov, a l. 1922. okoli 1 milijarde zlatih rubljev.

Kmetije so odpraskali na trg pred vojno blaga za preko 2 milijardi, l. 1922. (brez davka in natura) 375 milijonov. Premotimo nekoliko karakteristike naše trgovine! 65 procentov naše skupne trgovine odpade na medsebojno trgovino državnih organov, 12 procentov na trgovino državnih organov z zadrugami in 23 procentov na trgovino državnih organov s privatnimi osebami. Mi moramo zadrug tako urediti, da se privatni posredovalci morejo potopiti v čezdaje, ker oni nosijo v sebi kati nove buržoazije.

Mi moramo pred vsem razširiti obseg trgovine, cirkulacijo blaga. Samo na ta način moremo povečati produktivnost in dustrije.

Ojačenje valute

Da se na tržišču uvede stvoren red, se moramo mi pretvsnen notesa potrditi, in to je, da damo tržišču sigurno in dobro valuto.

Stabiliziranje rublje je v stvari glavna naloga celokupne prihodnjene delavnosti.

Kako povzdigiti stabilizacijo? V našem današnjem uravnavanju je predstavljala emisija v januarju t. l. 90 procentov, a v septembru samo 53 procentov. To je ogromen pridobitek. Kaže nam, da nismo na cni poti na katero nas sili buržoazija. Mi smo tipično našli pravo pot in korakoma, polagoma a sigurno, naprej. Nevarnosti, ki leži v novi pridobitveni politiki ni ne zakrivamo, tla deliti moramo politično od ekonom. nevarnosti. Politična nevarnost v novi ekonomski politiki je nična.

Nova fronta delavcev in kmetov

Mi smo popolnoma uverjeni, da ruski kmetje v polni meri pomagajo proletarskemu mestu, ker je mestni proletariat poznal dobro svojo osnovno nalogo ter združuje vse svojo energijo da se kmetje oskrbi s fabrikati. Moremo li mi pa to izvesti? Da, jaz sem prepričan, da mestni delavci razred na to enodušno odgovarja: »Da, mi moremo!«

Nova ekonomska politika se je prvem že preiskovala. Ona je imela cilj, da upostavi med delavcem in kmetom čvrsto vez. Danes je ta zveza realna resnica. Sleherni polkus privatnega kapitala, da poruši to čvrsto fronto delavca in kmeta, je že naprej obsodjen na popolno propast. Mi stopimo pred nalogo, da dokažemo, da komunisti in sovjetski organi ne samo da morejo zrušiti buržoazni red, nego, da morejo tudi na njegovem mestu zgraditi Delavsko družbo.

Tako, draga milica, to bi naj bil tvoj vedaj.

Iz zasedenega ozemlja

Revolta brezposelnih delavcev

V Petrohrbu se nadaljuje boj med nemškimi in francoskimi kapitalisti zaradi tamoniškega premoga. Račun tega boja pa plačuje proletariat, ki ga nemški in francoski kapitalizem enako sovražita. Porušila delavstvo se je tam že enkrat prepričalo na svoji lastni koži, da je pač vseno ali postonejo gospodari Poruha nemški ali francoski močgotci. Naj spuščajjo svinčeneke francoski vojniki ali naj jih spuščajo nemški policijoti in fašisti, žrtve teh svinčenk so vedno v vrstah proletariata.

Zločinov nad poruhskimi proletariatom se je izvršilo že vse polno. V preteklem tednu je padlo zadetih od svinčenk nemške polije in nemških fašistov zopet deset mrtvih delavcev in na stotine je bilo ranjenih.

Zgodilo se je to v Muelheimu. Tam so se zbrali pred občinsko palačo brezposelni in zahtevali kruha. Proti brezposelnim je nastopilo redarstvo in fašisti, ki so napadli gladiujoče od dvih strani. Trije delavci so padli mrtvi in 33 je bilo ranjenih.

Po tem zločinu se je vršilo zbiranje kjer se je sklenilo splošno stavko in so pripridili brezposelni drugo demonstracijo pred občino. Zopet je bil en delavec ustrelen in je bilo nekaj ranjenih. V drugem delu mesta so policijoti in fašisti napadli delavsko mladino, ki je bila zbрана na shodu. Tudi tu je bil ubit mlad delavec in trče delavcev je bilo težko ranjenih.

Enake demonstracije, kjer je padlo mnogo delavcev mrtvih in je bilo veliko ranjenih, so se vršile v Essen, Düsseldorfu in v drugih manjših mestih. Povsod so brezposelni zahtevali kruha. Do bili so svinčeni.

Na eni strani nastopa proti delavcem nemška redarstvena oblast v družbi z nemškimi fašisti, na drugi strani pa nastopajo francoski oblastniki. Ti poslednji nastopajo zlasti proti komunistom in ploč vsem delavcem, ki si ji nočejo ukloniti. Iz Porenske so francoske oblasti izobčile kar 24 tisoč domaših delavcev železničarjev in rudarjev.

Tako rešuje z krivjo in mizerijo proletariata buržoazija svoja sporna vprašanja. In potem se ljudje čudijo ako nimajo delavci nobene ljubezni do domovine.

Kako naj ljubijo žrtve svoje rabele?

Komunistična stranka Italije

(Sekcija Kom. inter.)

Sporočilo izvrševalnega sindikalnega odbora

Izvrševalni sindikalni odbor opozarja, da vsled nasilnega vladnega sklepa zadobi Prvi majnik zopet svoj revolucionarni značaj; izpričuje, da so Majniški praznik izvojevali delavci, ki so se zanj žrtvovali in pionirji proletarskega gibanja, ki od 1890. naprej se niso ustrašili prisilnih kaznilnic, ne groženj, ne vislic, ne brezposelnosti, marveč so hoteli, da postane Prvi majnik dan in praznik dela. Prepričan, da bodo proletarski organizmi (stranke in sindikati) ostali zvesti zavezj proletarske internacionalne in da bodo pozvali svoje pristaje naj ta dan prekrizajo svoje roke in puste delavno orodje pri miru, zavezuje svoje pristaje, da se na dan Prvega maja ne smejo udeležiti dda in sklene predložiti ta predlog na seji Splošne delavske zveze v imenu komunistov, ki so njeni člani in to kot konkretni predlog prepričan, da se bo z njim Splošna delavska zveza strinjela.

Iz Mussolinijeve vlade

Kakor smo poročali je zadnji kongres italijanske ljudske stranke glasil za razsulo absolutno protifašistovski in sklenil, da se s fašisti ne sme sodelovati. Zaradi tega strankinega sklepa so popularni člani Mussolinijeve vlade, Camazzia in trije podtajniki, dali Mussoliniju svoje portfelje na razpolago. Mussolini je ostavko popularnih ministrov in podtajnikov sprejel. Sploščki je sicer dejal ali se bodo morda popularni poslanci spopadli in glasevali proti sklepu kongresa zaupnico njemu in vsej fašistovski vladi. Sklenili so pač tako zaupnico, ki je pa bila sestavljena na način, da ni mogla Mussolinija zadovoljiti. Zato je ostavko sprejel.

Zato se nam ni treba nič plašiti. Naši ministri in podtajniki ne bodo nič boljši in nič slabši od dosedanjih. Ali to je, da rastejo fašistovski... pripravljeni. Seveda naraba. Zakaj ako bodo rasli tako se nekaj časa, bo ostal Mussolini sam.

Vsak čitatelj delavskega glasila, propovedujočega razredni boj, je član neštivilne vojske razrednozavednih proletarcev, ki v vsakim dnu zadajajo večje udarce sistemu suženjstva in zasebne lastnine.

Čitajte na II. strani znameniti članek L. Trockega: „Poezija Revolucije“.

Francoska vojaška sodišča proti komunistom

Delavec Bischof iz Hönhe je bil usojen s strani vojaškepolicijskega sodišča, radi širjenja komunističnih plakato in hujkanja francoskih vojakov, na 8 mesecev ječe in 500.000 markov globe.

Delavec Kramer pa na en mesec ječe radi trgatja nekoga francoskega plakata.

Upori v francoskih vojašnicah

Komaj sedaj se je zvedlo, da je francoski pešpolk št. 101, v Satory-u, dne 9. t. m. odrekel pokorščino. Na oddano znamenje k zbiranju se ni močilo javilo. Oddelek strojnih pušk je koratal, z rednimi zastavami po dvoršču ter zahteval takojšnjo demobilizacijo. Vlada je dala uprjeti prelovače.

Tudi v drugih polkih se je močilo odreko od dela v vojašnici, tako n. pr. v Rouenu. Topničarji v Rukinghausenu pri Essenu so izjavili zastopnikom lista Humanite, da obžalujejo in najostreje obsojajo essenško kljanje, kakor tudi, da nečijo biti pasivni sodelavci izvršenih umorov.

Slov se opežajo med francoskim okupiranim vojaštvom v Poruhju značilni popuščanja discipline. Tako je bil 150. polk poslan iz Wormsa v Pomurje, od tam nazaj in potem zopet v Ruhrsko, dokler se ga ni končno poslalo v domovino, ker ni bil več sposoben za vojaška namena.

Naročniki, poravnajte narčeno!

Meddržavna konferenca v Lousanni

Doba meddržavnih konferenc ni še zaključena. Pred kratkim zaključena konferenca v Lousanni se je zepet otvorila. Komedijske se ho torej nadaljevala in mi smo že v naprej prepričani, da se zaradi te konferencie ne bo nič spremenilo. Ostalo bo vse pri starem ker se bodo gospodje proti zadrugemu propočili, da se ne morejo pogoditi. Na konferenci se bo združevala sporna vprašanja, ki jih ima kapitalistična Evropa s Turčijo. Rusijo je iz te konferencie izključena. Ako bo treba bomo o tej konferenci poročali kaj več prihodnjik.

